

**ЮВІЛЕЙ ВІДОМОГО ПРАВознавця
(ДО 60-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА І. Б. УСЕНКА)**

4 квітня 2017 р. відзначив свій ювілей відомий учений-правознавець, видатний дослідник у галузі історії держави і права України, історії української юридичної науки і освіти, заслужений юрист України, професор **Ігор Борисович Усенко**.

35 років свого життя він пов'язав із Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, де пройшов шлях від аспіранта до завідувача відділу історико-правових досліджень. Одночасно з напруженою і плідною роботою у стінах Інституту І. Б. Усенко реалізує педагогічний талант – за сумісництвом працює вчителем правознавства Київської гімназії № 117 (1991–2004), професором кафедри теорії та історії держави і права Національної академії Служби безпеки України (з 1992 р.), завідувачем кафедри теорії та історії держави і права Київського університету права НАН України (1997–2009). Під його керівництвом захистили дисертації 21 науковець, які в подальшому неодноразово підтверджували свій високий фаховий рівень.

За час багаторічної дослідницької роботи опублікував більш як 1000 наукових праць, у т. ч. понад 30 індивідуальних і колективних монографій та є відповідальним редактором близько 30 наукових праць з проблем історії держави і права та методологічного забезпечення науки і освіти. Серед них «Первая кодификация законодательства Украинской ССР» (1989), «Юридична наука і освіта в Україні» (1992), «Правовий статус Академії наук України (історія та сучасність)» (1993, 2013 року до 95-річчя утворення НАН України вийшло нове, повністю перероблене, видання цієї книги), «Основи правознавства» (1997, друге суттєво перероблене видання 2002, перекладене російською, румунською і угорською мовами), «Академічна юридична думка» (1998), «Конституція України і основи правознавства в школі: книга для вчителя» (1999), «Правова ідеологія і право України на етапі становлення тоталітарного режиму. 1929–1941» (2001), «Правовий звичай як джерело українського права IX–XIX ст.» (2006), «Василенко Микола Прокопович. Вибрані твори у трьох томах» (2006–2008), «Судова влада в Україні: історичні витоки, закономірності, особливості розвитку» (2014).

Активною є участь І. Б. Усенка в провідних юридичних енциклопедичних виданнях України та виданнях, що репрезентують правову думку протягом всієї історії української державності. Він член редколегії й автор майже 200 статей до «Юридичної енциклопедії» (т. 1–6, 1998–2004). Відповідальний секретар редколегії і провідний автор-упорядник 10-томного видання «Антологія української юридичної думки» (2002–2005), член редколегій «Великого юридичного енциклопедичного словника» (2007, друге видання 2012), «Політологічного енциклопедичного словника» (2004), «Енциклопедія міжнародного права» (2014–2017, видання продовжується) тощо. Один із авторів і науково-редакційний консультант ряду томів «Енциклопедії історії України» (2003–2013), автор низки статей та науковий редактор відділу «Право» «Енциклопедії сучасної України» (2001–2016, видання продовжується). Також він є автором великої кількості статей та членом редколегії перших двох томів «Історія держави і права України» (2016) і «Філософія права» (2017), започаткованого Національною академією правових наук двадцятитомного видання «Велика українська юридична енциклопедія». Це, як і участь у підготовці законів, здійсненні науково-правової експертизи багатьох законопроектів, є свідченням високої фаховості та авторитету науковця.

Наукова творчість професора І. Б. Усенка відзначається досконалим знанням джерел, ґрунтовністю, новаторською постановкою проблем. Праці вченого вирізняються глибиною юридичного аналізу та широтою світогляду, що робить їх вагомим внеском у юридичну науку, зокрема вони мають високий індекс цитування.

За багаторічну наукову, педагогічну й практичну діяльність вченого відзначено Почесною грамотою Верховної Ради України за особливі заслуги перед українським народом (2004), Почесною грамотою Президії НАН України, нагороджено вищими відомчими відзнаками Міністерства освіти і науки України, Міністерства юстиції України та Державного комітету архівів України, багатьма відзнаками інших міністерств, відомств і громадських організацій України.

І. Б. Усенко є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки (2004), лауреатом премії ім. М. П. Василенка НАН України (1992) та премії ім. Ярослава Мудрого НАПрН України (2005), кількох конкурсів Спільноти юристів України на краще юридичне видання року, Всеукраїнського конкурсу на краще професійне досягнення «Юрист року-2001» у номінації «юрист – науковий співробітник».

Значною є науково-організаційна та громадська діяльність. Зокрема, він є членом Наукової ради з координації фундаментальних правових досліджень НАН України. Унікальною за масштабом та потужністю на східно-європейському просторі є Міжнародна асоціація істориків права – організація, що об'єднує провідних істориків права, співзасновником та першим віце-президентом якої є І. Б. Усенко.

Всі, хто мав можливість спілкуватися з професором Усенком, відзначають його толерантність, чуйність, готовність допомогти, що поєднуються з вимогливістю, прискіпливим ставленням до якості наукових праць.

Щиро вітаємо Вас, вельмишановний Ігорю Борисовичу, з ювілеєм, бажаємо міцного здоров'я, натхнення, творчої наснаги, щастя та здійснення планів і мрій!